

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Dins Oudekerk verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve op Zondagen. Het abonnemement voor 5 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 19 APRIL.

Advertentien van Zes regels en daer beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 25 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 April.

Het op last van het Fransche gouvernement uitgegeven *Annuaire de l'Instruction publique* maakt in zijn onlangs verschenen jaargang de resultaten van een statistischen arbeid openbaar, waarop het wel de moeite waard is eenige oogenblikken de aandacht te vestigen. Wij gaan onverwikt over tot de mededeeling van het door ons bedoelde stuk, dat ten opschrift heeft:

Statistische tabel der vrije middelbare scholen, in Frankrijk geopend sedert de wet van 15 Maart 1850.

Ain	2	Lozère	4
Aube	5	Maine-et-Loire	7
Ardenne	1	Marnes	1
Arriège	1	Maurthe	2
Aude	1	Meuse	2
Aveyron	3	Morbihan	2
Bouches du Rhône	10	Nièvre	1
Calvados	4	Nord	11
Charente	5	Oise	3
Neder-Charente	6	Orne	2
Cher	2	Par-de-Calais	2
Corrèze	2	Pay-de-Dôme	1
Cantal	5	Lage-Pyrénées	4
Côtes du Nord	4	Oostelijke Pyreëen	4
Creuse	1	Neder-Rhijn	6
Dordogne	3	Hooge-Rhijn	2
Doubs	1	Rhône	6
Driôme	2	Hooge-Saône	1
Eure	4	Saône-et-Loire	3
Finistère	2	Sarthe	2
Gard	4	Seine	27
Hooge-Garonne	9	Beneden Seine	7
Gers	2	Seine-en-Marne	7
Gironde	4	Seine-en-Oise	11
Hérault	2	Twee Sèvres	2
Indre-en-Loire	2	Somme	2
Isère	5	Tarn	7
Jura	2	Tarn-en-Garonne	3
Loire	3	Vaucluse	5
Hooge-Loire	2	Vienne	2
Beneden-Loire	3	Vosges	1
Lot	1	Yonne	2
Lot-en-Garonne	8		

Ht

253

Blijkens deze merkwaardige statistieke tabel, zullen er dus in Frankrijk, binnen den tijd van twee jaren 253 vrije middelbare scholen (*collèges secondaires libres*) geopend zijn. Neemt men nu in aanmerking, dat sinds den 15 Maart 1850 al vast geen geringer getal vrije lagere scholen tot stand is gekomen, dan staat men verbaasd eensdeels over de gunstige werking der zoogenaamde verzoonings-wet, en anderdeels over den ijver, door de Katholijken van Frankrijk aan den dag gelegd, om gebruik te maken van de regten, hun bij die wet toegekend. Want, is het ook, dat deze tabel, wel later beweerd is geworden, van eenige onnaauwkeurigheden niet is vrij te spreken, dat hij, wel mogelijk een vijftig scholen, als zijnde deze reeds vóór Maart 1850 geopend, van de hoofdsom moeten afgetrokken worden — men zal moeten toegeven, dat daardoor de aannemelijkheid niet verminderd wordt van de verklaring van een der uitstekende prelaten van Frankrijk, die van de onderwijs-wet van 1850 getuigde, *qu'elle avait fait tout le bien qu'elle pouvait faire*, dat zij al het goede te weeg gebracht heeft wat zij kon te weeg brengen, en dat wel, *sans avoir fait le mal qu'elle devait faire*, zonder het nadeel veroorzaakt te hebben, dat zij had moeten veroorzaken. Twee-honderd-vijftig goede middelbare scholen en vermoedelijk een even groot getal goede lagere scholen — welk een aanwinst voor Frankrijk, welke waarborgen eener betere toekomst, welke gronden van hoop en van vertrouwen, inzonderheid, wanneer men daarbij bedenkt, dat, terwijl van de ene zijde, de katholieke scholen zich op bijna wonderdadige wijze vermenigvuldigen, het ekklesiastisch Universiteits-onderwijs, van de andere zijde, met rassche schreden zijn algemeen ondergang te gemoet schijnt te gaan.

Een paar aanmerkingen, naar aanleiding van de straks medegedeelde tabel mogen wij niet terughouden.

De eerste is, dat, wanneer het mogelijk is geweest, zoo vele vrije katholieke scholen tot stand te brengen en in stand te houden, dit niet anders heeft kunnen geschieden dan tot den prijs van zeer aanzienlijke opofferingen, door de Katholijken van Frankrijk gedragen. Van welken omvang die opofferingen moeten zijn, weten allen, die wel eens in de oprichting van een bijzondere school de hand hebben gehad, of aan het bestuur over een zoodanige school deel hebben. Dit nu de Katholijken van Frankrijk zich gaarne zulke aanzienlijke opofferingen, om maar goede scholen voor hunne kinderen te krijgen, willen laten welgevallen, getuigt dat niet bij hen van eenen verhoogden godsdienstigen zin? Doch, getuigt ook daarvoor niet, dat zij er al meer en meer alkerig van worden, hunne kinderen naar de voor hunne hogere vorming zoogermaante openbare scholen te zenden, en dat zij al levendiger en levendiger blijken te gevoelen, hoe noodzakelijk het is voor het geluk hunner lievelingen, en evenzoo voor de rust en het welzijn der maatschappij, dat het hun te geven onderwijs op een positief godsdienstigen grondslag berust? Dat men in Frankrijk daarvan in die mate overtuigd is geworden, ontbinnen de twee jaren zulk een verbaasd groot getal vrije middelbare en lagere scholen tot stand te kunnen brengen — dat spreekt, dunkt ons, ten allervoorderligste voor het bij de Fransche bevolking grootelijks sinds de Februarij-omwenteling opgewekt godsdienstig leven.

Onze tweede aanmerking is deze: Toen de Katholijken van Frankrijk, met hunne Bisschoppen aan 't hoofd, de opheffing vroegen van het onderwijs-monopolie en de vrijheid, om tegenover de instellingen van een goddeloos openbaar onderwijs, eigene scholen tot stand te brengen, waarin de godsdienstige beginselen, door de Kerk en de ouders in de harten der kinderen nedergelegd, in plaats van verwoest en uitgeroeid, geleidelijk ontwikkeld en vruchtbaar zouden kunnen gemaakt worden voor het leven, toen hoorde men tegen deze billijke vraag, welke mede op het Charter van 1830 gegrond was, o. a. tweelei klagt, in het midden brengen. De eerste hield in, dat de Katholijken, de vernietiging van alle onderwijs en beschaving begeerden, en wij weten niet welke atterijfelijke domheid zuchten te organiseeren; de andere wendde voor, dat, indien men in het minste aan de onderwijs-ingrifting, gelijk die in Frankrijk bestond, de hand zou slaan, het onderwijs zijn eminent-nationaal karakter onmiddellijk zou verliezen. De feiten hebben de ongerijmdheid van deze klachten in 't klaarste licht gesteld. Op de beschuldiging van de domheid te willen organiseeren, wordt geantwoord door de oprichting uit vrijwillige bijdragen van vijf-honderd middelbare en lagere scholen binnen den tijd van twee jaren, niettegenstaande men verplicht is groote sommen tot de instandhouding van een radikaal slecht onderwijs bij te dragen. Op het andere verwijt wordt door deze feiten geantwoord, dat de grootste stokebranden der Revolutie te vinden zijn aan de spies van het zoogenaamd eminent-nationaal openbare onderwijs, en op de bauken der instellingen van dat openbare onderwijs gevormd zijn geworden; terwijl daarentegen al wat met ijver beziel is voor de instandhouding der maatschappelijke orde en der welvaart van Frankrijk, zich overal tot dat ééne doel vereenigt: de bevordering van het eigen op eenen positief godsdienstigen grondslag berustend onderwijs, opdat Frankrijk Frankrijk blijve en niet overgeleverd worde aan de brutaliteit der overbeschaving.

Het *Handelsblad* heeft heden een artikel over het nieuwe Algemeen Reglement voor de Hervormde Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden. Zijne konklusie luidt aldus:

„Op den inhoud van het Reglement komen wij niet terug. In onze Zondags-Editie van 7 Julij 1851 hebben wij het toenmalig ontwerp, waaraan het, op weinige uitzonderingen na, geheel beantwoordt, ter toets gebracht, en op de groote nadeelen gewezen,

welke de noodwendige gevolgen moeten zijn van gemis aan een behoorlijke vertegenwoordiging en vrije verkiezing, getuigt aan openbaarheid, ontzettingen van een koninklijke van examinatoren, misgeloofhouding aan vertegenwoordigende vergaderingen, magts-opstapeling bij uitvoerende besturen, predikanten-regering zonder invloed van andere kerkeraads-leden, miskenning der regten van diakenen en kerkyoogden; enz., enz. Onze stem, gelijk die van vele anderen, hijzonder ook van den dubbel kerkeraad der Waalsche gemeente te dezer stede, welks bedenkingen in vele opzichten met de onze overeenstemmen, is geluiden als die der roependen in de woestijn. Verdoelheid in een ontkenning van het kerkgenootschap; reeds zoo merkbaar, zullen ook verder niet achterblijven. Ons blijft niets over dan te wijzen op de profecy van Cassandra.

De tabel stelt Cassandra voor, als op de wallen van Troje den val der stad voorspeld te hebben, indien zij het Trojaansche paard in hare muren binnenliet. Hare voorspelling werd in den wind geslagen en Troje viel. Hetzelfde lot voorspelt het *Handelsblad* aan de Nederlandsche Hervormde Kerk, indien zij het dezer dagen door den Koning behaagde Reglement aannemt. Ziet toechen Troje niet gevallen zijn; zelfs wanneer het Trojaansche paard niet binnen de muren der stad van Priamus was ingeleid?

Eene Parijzer korrespondentie d. 15 April aan het Brusselsche blad *L'Emancipation* bevat het volgende:

„Gisteren avond ten 9 ure, was een hof in de rue de la Paix het toneel eener gebeurtenis van uitmuntende en terens van godelicantigen aard, welke een levendige sensatie heeft verwekt. Dit hof werd bewoond door Prins Paul van Wurtemberg, broeder des regerenden Konings (de oom van H. M. den Koning en de Koningin der Nederlanden) en vermoedelijke erfgenaam der Wurtembergse kroon (67 jaar).

„Prins Paul, door een zware ziekte aangevat, ligt op zijn uiterste. Gisteren avond hebben zijn laatste bogenblij gekonst te zijn en het bedocht van den stervende was omringd door een menigte bleekzinnige vrienden en dienaars van den Vorst, van de zoonen van den Hertog en de Hertogin van Nassau, den ex-Koning Jérôme, Prins Napoleon Bonaparte, de gezanten van Wurtemberg en Rusland, den heer Berryer, enz.

„Prins Paul was geboren en had geleefd in de protestantische godsdienst.... Eensklaps zag men den kanting des H. Vaders verschijnen, in zijn aanblijgwaad. Eene levendige verbazing teekende zich op ieders gelaat.

„Eene dame, die reeds sedert eenigen tijd dracht en welke, naar men zegt, de dochter is van Prins Paul, vatte te midden van de stilte en van aller verbazing het woord op en verklaarde, dat Prins Paul de protestantische godsdienst afgezworen had en sedert vier-tien dagen Katholiek was. Deze onverwachte verklaring bragt bij den Hertog van Nassau een diepe ontvreesheid te weeg, waaraan hij in zenuwachtige bewoordingen lucht gaf. Hij zeide o. a. dat Prins Paul het vrije genot zijner gewetensmogelijkheid niet bevestigde en dat het betaamde dat men hem alleen liet. Hij voegde er bij, dat ingeval hij hersteldt, zijne bekering tot de Katholieke Kerk voor hem een hinderpaal zou zijn, om den tegenwoordigen Koning van Wurtemberg op te volgen. Kort daarop verliet de Hertog van Nassau het vertrek, door enkele personen gevolgd.

„Een weinig daarna kwam een priester, die den stervende de laatste H. Sakramenten toediende.

„Deze bekeering heeft, zoo als gij ligt begrijpen kunt, allerlei oordeelvellingen doen ontstaan, al naarmate van de beginselen der personen, die daarvan kennis kregen. Sommigen gebruikten al aanstonds het woord *intrigue*. Gelukkig is dit woord niet nieuw. Het Katholicismus heeft nog veel grooter gevaar te overwinnen en veel slimmer lasteringen te ontmaskeren gehad.

Zondag den 18 April moeten te Bonn de aartskindgen plaats hebben voor den grooten kantonnalen raad. De strijd tusschen de partijen is levig; hij wordt met meer gavoerd tusschen verschillende facties van libe-

ralen, gelijk vroeger, maar hij is overgebracht op het
van het... Te Bern geldt thans de vraag
de radikalen of de behoudende partij de be-
hand zal behouden; dat is, of het gouvernement zal
blijven in handen van die iets bezitten, of wel van
lieden die niets bezitten, en juist daarom het gezag be-
magtigen, om de maatschappij te hervormen. Als deze
laatste partij in de verkiezing van morgen mogt zeg-
vieren; dan weet God waar Zwitserland heen gaat. Nu
worden nog slechts de katholieke kantons verdrukt en
beroofd; dan zal de heert zijn aan de protestantsche,
die ten prooi vallen van het kommunisme.

Men verneemt, dat door den ingenieur W. C. Brade
alhier, aan Z. M. is aangeboden: het ontwerp van een
nieuwen schouwburg, te plaatsen op de Botermarkt te
Amsterdam, waarvan de onkosten zouden kunnen goed-
gemaakt worden door daaraan te verbinden een grooten
Bazaar of vereeniging van winkels, voorzien met beknopte
woningen, in den geest van het Palais-Royal te Parijs,
en geplaatst in eene galerij, die het geheele gebouw
zoude omringen. De intrest van het tot den bouw be-
hoofdigde kapitaal van ruim 4 tonnen gouds zoude uit
de verhuring der winkels, en de overige onderhouds- en
amortisatie-onkosten uit de verhuring der zaal aan de
daarin spelende tooneelgezelschappen, alsmede uit den
verhuur van het foyer als concert- en danszaal goedge-
maakt worden. (H.)

Iets betreffende het aanstaande REMBRANDTS FEEST.

De Kommissie voor de regeling van het feest bij de
oprigting van het Stadhoudersplein, REMBRANDT VAN
RIJN, heeft tot de versiering der zaal benoemd de
heeren P. F. Greeve en P. L. Duboucq, welke zich
dadelijk met de heeren G. Rochussen en J. Bosboom in
aanaling hebben gesteld en gezamenlijk, naar aanlei-
ding eener schets van den heer Duboucq, een alge-
meen plan van versiering voor de groote zaal van het
Park, het aangewezen lokaal, vastgesteld. Zij hebben
daarop in antwoord op hunne circulaire, de aanbieding
van medewerking van 55 kunstenaars en nog vele an-
dere personen ontvangen, van welke aanbiedingen zij
echter, door het vastgestelde plan, tot haar leedwezen,
niet alle konden gebruik maken.

De versiering der groote zaal waarvan de architectuur
volkomen is bewaard, zoo als die gebouwd is door den
heer Froger, zal bestaan in:

1. Twee groote allegorische komposities, voorstellende
de zeventiende eeuw, met het motto van dien tijd: *Concordia
res parva crescit*, zamengesteld door den heer C. Rochus-
sen, en uitgevoerd door dien heer en den heer D. A. Pe-
dazzi.

2. Het KONINKRIJK DER NEDERLANDEN in de helft van de
negentiende eeuw, met het motto van heden: *God zij
met ons*, zamengesteld door den heer J. Israëls en uit-
gevoerd door dien heer en den heer A. F. Zurcher.

Beide deze schilderijen, zullen rijk aan groote figuren
zijn en eene breedte beslaan van 8,30 Nederl. el. Zij
zullen geflankeerd worden door vier liggende figuren,
voorstellende de voornaamste rivieren en stroomen, waar-
aan REMBRANDT geleefd heeft, als:

3. de Rijn, geschilderd door den heer B. de Poorter,
te Utrecht.

4. het IJ, geschilderd door den heer W. B. Stoof,
te Utrecht.

5. het Spaarne, geschilderd door den heer J. A.
Canta, te Rotterdam.

6. de Amstel, geschilderd door den heer B. te Gempt,
te Amsterdam.

Verder zullen tusschen de pilasters, die de gaande-
rijen der zaal verdeelen, vier groote allegorische zittende
figuren geplaatst worden, voorstellende:

7. de Schilderkunst, geschilderd door den heer J. G.
Schwartz, te Amsterdam.

8. de Bouwkunst, door den heer N. Pieneman, te
Amsterdam.

9. de Beeldhouwkunst, door den heer M. Calisch,
te Amsterdam.

10. de Graveerkunst, door den heer J. H. van de Laar,
te Rotterdam.

Deze figuren zullen 3 Ned. ellen hoog zijn.

Deze vier schilderijen zullen omgeven worden, door
zes vakken, waarop zullen afgebeeld zijn attributen van
de Muziek, de Letterkunde, de Tooneel en Danskunst,
de Koophandel, de Zeevaart, de Nijverheid en de Land-
bouw, met bloemen, bladeren en ornamenten omgeven,
in verband met het voorgestelde hoofdkenbeeld.

Deze zes schilderijen zijn geschilderd te 's Gravenhage
door de heeren: B. J. van Hove en J. Bosboom.

Het beneden deel der zaal zal versierd worden door
vier schilderijen uit het werkzaam leven van Rembrandt.

17. Rembrandt, een van zijne beroemdste portretten
schilderende, door den heer H. van Hove, Bz. te 's Gra-
venhage.

18. Rembrandt, de beroemde schilderij, de Nachtwacht

vervaardigende door den heer H. Hollander Cx. te Am-
sterdam, in zijne voorbeeldige kopieën het
van de heere familie... door den
heer H. C. en Kx. te Amsterdam.
Rembrandt, elende, door den heer A. van Pelt,
te Ubbergen.

Hierbij zullen nog gevoegd worden vier groote land-
schappen, voorstellende de vier steden, waarin Rem-
brandt voornamelijk geleefd heeft, als:

21. Leiden in de helft der 17e eeuw naar eene teek-
ning van den heer J. L. Cornet, door den heer J. Pel-
groum te Zutphen.

22. Haarlem naar een gravure van van de Velde op
's Rijks-Museum bewaard, door den heer J. W. Bilders, te
Utrecht.

23. Amsterdam, naar eene ets van Rembrandt, even-
zeer op 's Rijks Museum, door de heeren Hilverdink
en E. Koster, te Amsterdam.

24. 's GRAVENHAGE, door de heeren C. Springer en
K. Aarsen te Amsterdam.

Hiernevens zullen weder vier vakken geplaatst wor-
den met kunststofen, zinspelende op kunsten en weten-
schappen met bloemen en ornamenten, geschilderd te
Haarlem, door de heeren S. van den Berg, A. J. Eij-
mer, P. F. van Os, C. Lieste, J. F. Abels en D. J.
H. Joosten. De heer H. F. C. ten Kate heeft de schets
voor een dezer zamenstellingen geleverd. De heeren Frans
Bulla en zonen hebben hunnen rijken voorraad prenten
geheel belangeloos ten dienste der versiering aangeboden.

De zaal zal zoo doende met acht en twintig kunstje-
wrochten prikken, waaronder er zijn die zullen bewij-
zen dat de Nederlandsche school, indien het haar ge-
vraagd werd, niet schroomt het groot historisch vak te
behandelen en zij ook in dat, bij ons zoo weinig be-
oefende gedeelte der kunst, groote meesters tellt.

De groote zaal zal behalve eene groote schilderij, eene
menigte prachtige vaandels en bloemfestoelen, door
den heer J. E. de Vries, directeur der stads schouw-
burg gracieuselijk daartoe vervaardigd, verder nog ver-
sieraard worden met de volgende beeldhouwwerken, als:

Twee marmere borstbeelden door Z. M. den Koning
goedgunstig en uit eigen beweging voor dit feest afge-
staan, voorstellende Rembrandt en Rubens, door den
heer Roijer.

Een Mercurius, den jongen Bacchus wegvoerende,
Zinnebeeld van den handel door den heer L. Royer
vervaardigd en voor het feest afgestaan.

Een beeld voorstellende de Zeevaart.

Deze drie beelden zijn door den heer E. F. Georges,
te Utrecht, voor deze gelegenheid vervaardigd.

De beide borstbeelden zullen voor het orkest en de
Toon- en Dichtkunst op de hoeken van het orkest ge-
plaatst worden, dat overigens met rijke fluweelen dra-
perien en natuurlijke bloemen zal versierd worden.

Al deze schilder- en beeldhouwwerken zijn door de
kunstenaars geheel belangeloos voor het feest vervaardigd
en afgestaan.

In de zaal zullen nog als lambrequins aangebragt wor-
den, tapisserien met de namen van Rembrandt en zijne
leerlingen en met de wapens van onze Vorsten, van het
Rijk en van de bovengenoemde Steden, terwijl de wa-
pens der Provincien de kroonlijst zullen versieren.

De zaal zal schitterend verlicht worden.

De wintertuin wordt met Carcel-ampen en waskaar-
sen op sierlijke lathiers gedragen, verlicht. De zaal
voor de koninklijke familie en hooge gasten bestemd,
zullen prachtig verlicht en gemeubeld worden.

Het geheel belooft eene versiering te zijn, waardig
het feest, dat ter eere van Nederlands grootssten Schilder
in Nederlands hoofdstad zal gevierd worden!

In het Liedstrikst Leijerdorp is bij herstemming tot
lid der Prov. Staten van Zuid-Holland verkozen de heer
Mr. J. J. van Hees van Berkel.

De Groothertogelijk Luxemburgsche regering heeft aan
het Fransche gouvernement voorgesteld eene konferen-
tie te openen, met het doel, om het allerste punt der
grenzen vast te stellen, waar de spoorwegen, welke de
beide landen met elkander in gemeenschap zullen stel-
len, moeten aansluiten.

De Staats-Courant van heden geeft een koninklijk besluit
van 15 dezer, houdende bepalingen omtrent de in Maastricht
op te rigten kamer van Koophandel en Fabrieken, bepale-
nde: a. dat de census, welke bij art. 3 van het kon. besluit
van 18 Febr. jl., voor de Kamer van Koophandel en Fabri-
ken te Maastricht is vastgesteld op f. 17, gerekend wordt
te zijn in hoofdsom met inbegrip der opcenten voor het Rijk;
b. dat de vergaderingen tot het kiezen der leden voor de
nieuwe kamer aldaar worden gehouden in de maand Mei 1852.

Z. M. heeft den heer Charles Behrens benoemd tot konsul
te Montevideo.

Z. M. heeft bewilliging verleend tot verlenging van
den duur van het te Amsterdam gevestigd Assuran-
tie Genootschap voor den tijd van tien achtereenvolgende

jaren, aanvangende den 31. Maart 1852, zulks o-
den voet, als bij het overgelegd ontwerp der akte van
verlenging en wijziging bepaald is.

Naar luid van berigten, waarop wij meenen te kun-
nen staat maken, zal, volgens de voorstellen, die aan
de Staten-Generaal zijn onderworpen, het regtsgebied
in Nederland zich uitstrekken over vier zoogenaamde
kwartieren, te weten: het Zuider-, het Noorder-, het
Ooster- en het Westerkwartier. De zetels zullen geves-
tigd zijn:

1°. Van het Zuider-kwartier (hetwelk bevat de pro-
vincien Noord-Brabant, Limburg en Zeeland) te 's Bosch.

2°. Van het Noorder-kwartier (hetwelk bevat de pro-
vincien Groningen, Friesland en Drenthe) te Leeu-
warden.

3°. Van het Ooster-kwartier (hetwelk bevat de pro-
vincien Overijssel, Gelderland en Utrecht) te Arnhem. En

4°. Van het Westerkwartier (hetwelk bevat de pro-
vincien Noord- en Zuid-Holland) te 's Gravenhage.

Voorts zouden, naar men verzekert, worden opgehe-
ven de arrond. regtbanken te Tiel, Brielle, Hoorn,
Appingadam, Goes, Eindhoven en Sneek; terwijl daar-
entegen te Sas van Gent eene nieuwe regtbank zou
worden opgericht. (Hbl.)

's GRAVENHAGE, 16 April. Z. M. de Koning heeft
in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. den heere
Rochussen, oud-gouverneur generaal van Nederlandsch
Indië, welk onderhoud een geruimen tijd heeft geduurd.

H. M. de koningin heeft aan de dames bestuur-
deressen der loterij ten behoeve van het kerkgebouw
der Herv. gemeente te Assendelft, twee fraaije geschen-
ken doen toekomen.

Gisteren, in den laten avond, is alhier met eenen
buitengewonen spooftrain uit Amsterdam aangekomen,
H. K. H. Mev. de Erfgroot-hertogin van Saksen-Weimar-
Eisenach, zuster des konings, die eenige dagen in deze
residentie zal doorbrengen.

STATEN-GENERAAL. EERSTE KAMER. Zitting van Vrijdag 16 April.

In deze zitting is aan de Vergadering kennis gegeven, dat
door de afdeelingen voor de maand April tot voorzitters ver-
kozen zijn de heeren; Blankenheijm, van Beeck Vollenho-
ven, Cost Jordens en Borski; en tot onder-voorzitters de
heeren Insinger, Philippe, van Rijkevorsel en Boxman. Door
den heer Boxman is eene missive ingezonden, waarbij hij
kennis geeft van zijne benoeming tot burgemeester van Gro-
nouw, en aan de Staten-Generaal de wettelijke kennisgeving
van hem van toepassing van worden geacht. Na
eene ko te beraadslaging over dezen brief en over dergelijken
van den heer van Nispen van Pansterdam, heeft de Verga-
dering besloten aan beide heeren te kennen te geven, dat
de vraag waarop door hen eene beslissing is gevraagd, dient
te worden beschouwd als reeds beslist bij gelegenheid van de
behandeling van gelijksoortige kennisgevingen van de heeren
Verheij van den Bogaard en van den Dries, en bij gevolg
geen punt van verschil meer kan uitmaken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN. FRANKRIJK.

PARIS, 15 April. De minister van openbaar onder-
wijs heeft een besluit genomen, strekkende om de be-
palingen die ten aanzien der professoren en leerlingen
der Normaalschool in het dekreet van den Prins-Presi-
dent tot regeling der studien, voorkomen, terstond nit-
voerbaar te stellen. Het besluit bepaalt ook, dat de leerlin-
gen der Normaalschool die den cursus hunner studien
op het einde dezes jaars voltooiën, een examen zullen
moeten afleggen voor eene kommissie van algemeene
cüratoren, alvorens in de lycea of kollegien gebezigd
te kunnen worden.

De staatsraad heeft reeds beraadslaagd over de amen-
dementen, door de kommissie van het Wetgevend Lig-
chaam gebragt in het wetsontwerp op de hermunting
van het kopergeld. Het Wetgevend Ligchaam zal dus
spoedig, na het rapport van den verslaggever Devinck,
het ontwerp kunnen behandelen.

Het Wetgevend Ligchaam zal, behalve over de ont-
werpen betreffende de douanen, nopens het onderwijs,
aangaande twee spoorwegen, over de rekeningen van
1848 en 1849, en over het budget van 1853, ook
over een ontwerp van gemeentewet moeten beraadslagen.

De Patrie toont zich zeer tevreden over het ont-
slag van de heeren Michelet, Quinet en Michiewicz als
professoren aan het Collège de France, en noemt dit
ontslag eene daad van billijkheid, die door het belang
van het hooger onderwijs dringend werd gevorderd,
en die aan de huisvaders en aan het korps professoren
eene billijke tegredenheid zal geven. De cursus van deze
heeren met hunne gevaarlijke fantasien konden niet lan-
ger zonder bezwaar plaats hebben. De regering, zegt de
Patrie hoofdzakelijk, wil geene regtbanken meer in het
onderwijs; zij wil alleenlijk leerstoelen, en zij heeft ge-
lijkt. De ontslagen professoren hadden voorzeker veel ta-
lenten, maar deze gaven hun geen regt tot losbandig-
heid, en ver boven hen staat het heilig belang van de

27. Holl. 2, pc. 64; Werk. Sch. 4 pc. 95; Spauld. 3 pc. 92.

AMSTERDAM, 17 April.

OVERZICHT DER WEEK.

Door de plaats g'had hebbende. Feestdagen is er weinig nieuws over den handel te berichten.

KOFFIE. De prijzen hebben zich vrij goed staande gehouden, zelfs zij er tot iets boven de veiling-prijzen voor de ordinaire soorten, ook tot eenige avans voor de blanke of gele Java, verscheidene kavelingen van de markt genomen. Van Brazil is de verkoop bekend geworden van 700 balen goed ordinaar afgebleekt groenachtig tot 21 cs. Thee. De consumtie schijnt zien ruimschoots voorzien te hebben in de laatste gehoulene veilingen, waardoor de vraag uiterst beperkt is geworden bij vaste prijzen.

SUIKEN. Raue. Sedert eenige dagen bestaat er meer lust om te koop, waardoor de bergsteren geveilde partij van 164 kisten en 127 zakken zeer ordinaar Brazil Moscovado met alleen tegen verwachting vrij goede prijzen van f 18 tot f 22, zonder wat hebben opgebracht, maar ook gisteren nog de lading van 9474 zakken Manilla, ex Afrika N. 17 a f 22, nieuwe conditie van boord te ontvangen, en bloe is afgedaan. Geraffineerd voor Uitvoer met zeer weinig handeld, dewijl de raffineurs over het algemeen nog niet te bewegen zijn om tot de vorige prijzen groote verkoopen zo wel direct als op levering af te sluiten. In Consumtie hebben er eenige omzettingen plaats gehad tot de volgende prijzen: Melis Stoom N. 3, N. 1 f 60 a 61, N. 2 f 56 a 57, N. 3 f 54 a 55, B. K. N. 2 f 57 a 58, B. H. N. 3 f 53 a 54, W. & Z f 49 a 50. Basterden geel f 41 a 45, het bruin f 37 a 40, bruin f 34 a 36. Stroop. Stoom f 15, A. E. f 18. In veiling tegen 21 dezer 56 kisten beschadigd Bahia Moscovado.

SPECERIJEN. Notenmuskaat, Poely en Nagelen prijshoudend met zeer weinig handel. Papar. Sumatra voor de hand zeer gevraagd; in kleine balen kan men met onder 4 1/2 te recht komen. Witte genoegezaam opgekruide en nominaal op 50 cs. te noteren. — **Piment.** In veiling, zijde dezer dag verkocht 88 balen van f 26 a 27. — **Spaansche Safrank** f 25 a 26. — **Anijszaad.** Alikantsch f 28; Fransch f 26. — **Kamille** Maltheisch f 22.

GEBOODEN FRUITEN. Over het algemeen goed prijshoudend met zeer weinig handel. **Papar.** Sumatra voor de hand zeer gevraagd; in kleine balen kan men met onder 4 1/2 te recht komen. Witte genoegezaam opgekruide en nominaal op 50 cs. te noteren. — **Piment.** In veiling, zijde dezer dag verkocht 88 balen van f 26 a 27. — **Spaansche Safrank** f 25 a 26. — **Anijszaad.** Alikantsch f 28; Fransch f 26. — **Kamille** Maltheisch f 22.

GEBOODEN FRUITEN. Over het algemeen goed prijshoudend met zeer weinig handel. **Papar.** Sumatra voor de hand zeer gevraagd; in kleine balen kan men met onder 4 1/2 te recht komen. Witte genoegezaam opgekruide en nominaal op 50 cs. te noteren. — **Piment.** In veiling, zijde dezer dag verkocht 88 balen van f 26 a 27. — **Spaansche Safrank** f 25 a 26. — **Anijszaad.** Alikantsch f 28; Fransch f 26. — **Kamille** Maltheisch f 22.

GEBOODEN FRUITEN. Over het algemeen goed prijshoudend met zeer weinig handel. **Papar.** Sumatra voor de hand zeer gevraagd; in kleine balen kan men met onder 4 1/2 te recht komen. Witte genoegezaam opgekruide en nominaal op 50 cs. te noteren. — **Piment.** In veiling, zijde dezer dag verkocht 88 balen van f 26 a 27. — **Spaansche Safrank** f 25 a 26. — **Anijszaad.** Alikantsch f 28; Fransch f 26. — **Kamille** Maltheisch f 22.

Garst f 5,20. — Haver f 4,40. — Boonen f 5,50. — Kanarijsaad f 1,30. — Haas: Klein f 13, middelbare f 11, commissie f 10,50.

ZWOLLE, 16 April. Tarwe f 8,25 a 9,25. — Rogge f 6,50 a 7,25. — Garst f 5,40 a 5,60. — Haver f 3,60 a 3,80. — Boekweit f 5,10 a 6,10. — Boonen f 6,40 a 6,90. — Aardappelen f 1,60 a 2,30. — Boter per f 10 a 13,50, per Ned. q 57 a 65 cs.

DEVENTER, 16 April. Tarwe f 8,50 a 9,25. — Rogge f 6,50 a 6,80. — Garst f 5,20 a 5,70. — Haver f 3,30 a 3,60. — Boekweit f 6,40 a 6,70. — Boter per f 10,50 a 13,50.

ANTWERPEN, 16 April. Huiden. Er zijn gerealiseerd 3800 dr. en 2500 gez. Buenos-Ayres en Montevideo. **Granen.** De markt houdt stand, doch de omzet is gering. **LONDEN, 15 April.** Ruwe Suiker. W. I. zijn ferm en men koopt grif tot de volle prijzen van gisteren. Er zijn gedaan 510 v. Vreemde. De vraag is levendiger. In veiling golden 1190 k blond Havana 37 a 36 s 6 d; 433 vaten en zakken Porto-Rico 32 a 37 s 6 d en bruin 29 a 31 s 6 d. Geraffineerd. Met levendige vraag en gesonteneerde prijzen en geringe voorraad. **Koffij.** De handelaars zijn niet geneigd om onder vorige prijzen te realiseren. Van 1200 b. goed ordinaire Ceylon is een gedeelte verkocht, a 38 s.

LIVERPOOL, 14 April. Katoen. De markt sloot ferm, doch zonder prijsverandering.

SCHEEPSTIJDINGEN. Het schip Philips van Marnix, Kapte. E. Jan Duijn, van Batavia herwaarts gedieneerd, is heden in Texel binnen gekomen.

BINNENGEKOMEN: **TEXEL, 16 April.** K. de Jong, Zuidzee, Havana. **UITGEZEILD:** **TEXEL, 16 April.** C. Ruiten, Antje, Havana. J. W. Smit, Margaretha Gesina, Genua. E. P. Dijk, Hendriette, Gibraltar. **HELVOLT, 16 April.** R. W. Basier, Anthon, Batavia. L. van Geelkerken, Johan Jacob, id.

GEFRAAIDE SCHEPEN. Den 9 Jan. op 19° Z.B., 75° 38' O. L. Bon Accord, v. Calcutta n. Rot. Den 2den Maart op 1° 40' N. Br. 20° 52' W. L. van Galien, Kapte. Smit, v. Bat. n. Amst.

CARGA-LIJSTEN. AMSTERDAM. **BATAVIA, Oceaan, Dockzen 170 kranj.** Suiker, Wed. J. d'Arripe en Comp., 154 k. dito, 13 k. Indigo, Luden en van Geus: 63 legg. Arak, Suermont en Comp. te Rot. 62 legg. dito, Trakranen en Comp. 60 legg. dito, J. en T. H. van Marselis; 25 legg. dito, Wed. B. W. van Starckenborg van Straaten; 365 b. Rist, Toelaer en Comp. 300 b. Tin.

RIVIER-VAART. **AMSTERDAM, 17 April in lading naar:** **Keulen** J. Noll, Catharina. **Ludwigshaven** E. Coesen, Colln N°. 15. **Dusseldorp, Neus** C. Haus, Ludwigshaven N°. 9. **en-Ordingen** H. Meeuwen, Niederrein N°. 3. **Heilbron** V. Andres, Sekrater. **Mannheim** W. Keller, Mainz N°. 1. **Frankfort** P. J. Herbst, Frankfort N°. 12. **Munich** J. Dorsenbach, Jacob. **Weesel** F. Beijer, Wilhelmia.

KEULEN, 15 April aangekomen: Kapte. J. Heil, van Amsterdam met 3064 Ctn. **ARNHEM 16 April 1 el 50 dm.** **Rijnhoogte** KEULEN 16 a 7 vt. 1 m.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT. Op Maandag 19 April, s avonds ten vijf ure. N°. 1. Het Buitenvoorblijf Hout Vrede, buiten de Kleine Boutpoort, te Haarlem, N°. 214. 2. Een Huis en Erve, Amstel, N°. 4903. 3. Een dito, Heerengracht, N°. 76. 4. Een dito, Koningstraat, N°. 37. 5. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Bloemmarkt, N°. 250. 6. Een Pakhuis en Erve, N. Z. Achterburgwal, N°. 44. 7. Een Huis en Erve, Kerkstraat, N°. 247. 8. Een Huis, Achterhuis en Erve, St. Annastraat, N°. 30. 9. Een Huis en Erve, Zwart Konsteeg bij den O. Z. Voorburgwal, N°. 388. 10. Een Pakhuis en Erve, als voren, N°. 23. 11. Een Huis en Erve, eerste Anjelierstwarstraat, N°. 41. 12. Een Huis, Tuin en Erve, Prinzenracht, N°. 4248. 13. Een dito, Achtergracht, N°. 5748. 14. Een Huis en Erve, Egelandiersgracht, N°. 3225. 15. Een dito, Harin, pakkerij, in de Pau-Aalsteeg, N°. 1333. 16. Een dito, Boomstraat, N°. 5748. 17. Het Buitenvoorblijf de Kiewiet, aan den Overtoom, N°. 60. 18. Eene Grafstede, in de Wester Kerk, Middenkerk, N°. 79. 19. Een dito, mede aldaar gelegen, N°. 80.

ADVERTENTIE.

(1840) ONDERTRUWDE: Dr. J. DE LIGT C. M. J. PAPENHOVEN. Gaavenage, 15 April 1852. Eenige kennisgeving.

(1849) ONDERTRUWDE: J. T. H. PINK. Gaave, 16 April 1852. M. D. T. HERMANS. Eenige kennisgeving.

Te Huur voor een R. C. Huisgezin, met primo Mei aanstaande of later een HUIS en TUIN voor een matige prijs, gelegen te Ginneken bij Breda, naast de R. C. kerk, voorzien van zes KAMERS en verdere vereichte gerieven. Te bezorgen bij den Heer A. D. MAASSEN, Wethouder te Ginneken. Brieven franco. (1831)

De Boekhandelaar J. R. VAN ROSSUM te Utrecht, heeft aan zijne Intelektuelen verzonden: **HET 12e DEEL DER WERKEN VAN DEN H. ALPH. MAR. DE LIGUORI.** Prijs 80 Cents. Deze 12de deelen, bestaande uit 12 deelen, f 11.10, waarvoor dezelfde bij iederen R. K. Boekhandelaar verkrijgbaar of te ontbieden zijn. (1837)

Bij den Uitgever dezer Courant zijn de volgende werken verkrijgbaar: **LE MONDE CATHOLIQUE à PIE IX.** dans l'Exil. Recueil de Lettres, Adresses, Discours etc., envoyés au Souverain-Pontife pendant son séjour à Gaète, 2 vol. in 8°. f 2.40 **CORRESPONDANCE DE ROMÉ.** Recueil des Allocutions, Bulles, Encycliques, Brevis et autres Actes du Saint-Siège Apostolique, Décrets des sacrées congregations Romaines etc. etc., 1 fort vol. in 8°. f 2.50 **HISTOIRE** de la Révolution de Rome, tableau religieux, politique et militaire des années 1846-1850 en Italie, par Alex. BARRIEN, 2 vol. in 8°. f 3.00 **HISTOIRE** de la Compagnie de Jésus, par J. CATINEAU-JOLY, 3 vol. gr. in 8°, en 2 colonnes. f 3.75 **LE VER RONGEUR** des Sociétés modernes, ou le Paganisme dans l'Education, par l'abbé GARNIER, f 0.75 **RECHERCHES HISTORIQUES** sur les Ecoles Litteraires du christianisme, suivies d'observations sur le Ver Rongeur, par l'abbé LANDRIOT, f 1.25 **LA SCIENCE SOCIALE** au point de vue des saints, par M. l'abbé MARTINER, 1 vol. in 8°, edit. de Paris. f 2.75 **LETTERES** et Opuscules inédits du comte JOSEPH DE MONTMAYEUR, par son neveu, le comte ROBERT DE MONTMAYEUR, 2 vol. in 8°. f 2.50 **EXPLICATION** du Catechisme, par M. MONTMAYEUR, curé de Favières, 3 vol. in 12°. f 2.75 **LE LENDEMAIN** de la Victoire, vision, par Louis VEDROR. f 1.75 **VIE** de Madame de Soyecourt, carmélite, et notice sur le Monastère dit de Gréville. Avec portrait, 1 vol. in 12°. f 1.25 **OEUVRES CHOISIES** de M. l'abbé DORVILLE, du Clergé, de SAINT-THOMAS d'AQUIN avec une notice Biographique et des Avertissements par M. CASIMIR GAILLARDIS, 2 vol. in 15°. f 3.50 **DE ROONSCHE KATECHISMUS** op last der H. Kerkvergadering van Trente opgesteld en door bevel van den H. Paus Pius V uitgegeven, 2 deelen in 8°. f 2.25 **HET LEVEN** van onzen Heer Jesus Christus, door wijlen P. CORNELIUS SMIT, 2 deelen in 8°. f 1.25 **STICHTING** van de R. C. Kerk, als ook de 17 ge en roemwaardige personen van Nederland, in de 11en eerste eeuwen, door denzelfden Verreder van het Leven van Jesus Christus op de aarde. f 1.00 **LA VIE** de bienheureux Pierre Claver, de la Compagnie de Jesus, Apôtre de Carthagene et des Indes Occidentales, par le père BERTRAND-GABRIEL FLEURBAEY, f 0.70 **OEUVRES COMPLETES** du R. P. P. de la Compagnie de Jésus, 9 vol. in 12. Contient le vol. Sermons de l'Avent; 2e en 3e vol. Sermons pour le Carême, tom. 4 et 5 pour les Dimanches de l'Année; tom. 6 pour les Mystères de N. S. J. C. et pour les fêtes de la S. S. Marie, tom. 7 pour l'octave du sacre-saint Sacrament; et pour l'octave de la croix, conduite spirituelle, pour les personnes qui veulent entrer en retraite, tom. 8 et 9 Panegyriques des saints. f 8.00 **SERMONS** du Père Pallu de la Compagnie de Jésus, 6 vol. le vol. Avent, tom. 2, 3 et 4 Carême, tom. 5, Mystères, tom. 6 Panegyriques. f 4.50 **HISTOIRE GENERALE DES MISSIONS CATHOLIQUES**, depuis le XIIe siècle jusqu'à nos jours, par M. le Baron HERRIOT, 4 vol. gr. in 8°. en deux colonnes, illustrées par 320 gravures sur acier, cartes géographiques etc. f 24.00 **ESSAI** sur le mouvement des partis en Belgique, depuis 1830 jusqu'à ce jour, suivi de quelques réflexions sur ce qu'on appelle les grands principes de 1789. Par un ancien Membre de la représentation nationale (Baron de GILLES) in 8°. f 0.80 Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGEWYCK, Drukker en Boekverkooper.